

**Vilniaus
universiteto
leidykla**

Lietuvos istorijos studijos

ISSN 1392-0448
eISSN 1648-9101

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Studies of Lithuania's History

2022

Vol. 49

Published since 1992

Vilnius University Press
Vilnius, 2022

ISSN 1392-0448
eISSN 1648-9101

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Lietuvos istorijos studijos

2022

49 tomas

Leidžiamas nuo 1992 metų

Vilniaus universiteto leidykla

Vilnius, 2022

The journal is published twice a year

Editorial Board

Editor-in-Chief

Prof. dr. *Alfredas Bumblauskas* Vilnius University (History 05 H)

Executive Secretary

Doc. dr. *Tomas Vaiseta* Vilnius University (History 05 H)

Editors:

Prof. dr. *Zenonas Butkus* Vilnius University (History 05 H)
Dr. *Borys Čerkas* The National Academy of Sciences of Ukraine,
Institute of History of Ukraine (History 05 H)
Prof. habil. dr. *Bogusław Dybaś* Nicolaus Copernicus University, Toruń / Scientific Centre
of the Polish Academy of Sciences in Vienna (History 05 H)
Prof. habil. dr. *Sven Ekdahl* Göteborg University (History 05 H)
Prof. dr. *Robert Frost* University of Aberdeen, United Kingdom (History 05 H)
Prof. dr. *Arūnas Streikus* Vilnius University (History 05 H)
Dr. *Magnus Ilmjärv* Tallinn University (History 05 H)
Dr. *Neringa Klumbytė* Miami University, United States of America (Philosophy 01 H)
Prof. dr. *Mathias Niendorf* Ernst-Moritz-Arndt Universität Greifswald (History 05 H)
Prof. habil. dr. *Zenonas Norkus* Vilnius University (Sociology 05 S)
Prof. dr. *Rimvydas Petrauskas* Vilnius University (History 05 H)
Dr. *Darius Staliūnas* Lithuanian Institute of History (History 05 H)
Prof. habil. dr. *Rafał Witkowski* Adam Mickiewicz University in Poznań (History 05 H)

Address:

Vilnius University Faculty of History
7 Universiteto St., LT-01513 Vilnius, Lithuania
E-mail: istorijos.studijos@gmail.com
<http://www.journals.vu.lt/lietuvos-istorijos-studijos>

The articles were reviewed by two experts

Included in:

Central & Eastern European Academic Source (EBSCOhost);
Historical Abstracts (EBSCOhost);
Humanities International Complete (EBSCOhost);
Humanities International Index (EBSCOhost);
TOC Premier (EBSCOhost);
CEEOL

This publication was funded by the Lithuanian Science Council according to Project No. S-LIP-19-23 of the National Lithuanian Studies and Dissemination Program 2016–2024

Copyright © 2022 Authors. Published by Vilnius University Press

This is an Open Access journal distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus, Priedas – kas antri metai

Redaktorių kolegija

Vyriausiasis redaktorius

Prof. dr. *Alfredas Bumblauskas* Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)

Atsakingasis sekretorius

Doc. dr. *Tomas Vaiseta* Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)

Nariai:

Prof. dr. *Zenonas Butkus* Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Dr. *Borys Čerkas* Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos
Ukrainos istorijos institutas (Istorija 05 H)
Prof. habil. dr. *Bogusław Dybaś* Torunės Mikalojaus Koperniko universitetas / Lenkijos mokslų
akademijos tyrimų centras Vienoje (Istorija 05 H)
Prof. habil. dr. *Sven Ekdahl* Geteborgo universitetas, Švedija (Istorija 05 H)
Prof. dr. *Robert Frost* Aberdino universitetas, Jungtinė Karalystė (Istorija 05 H)
Prof. dr. *Arūnas Streikus* Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Dr. *Magnus Ilmjärv* Talino universitetas, Estija (Istorija 05 H)
Dr. *Neringa Klumbytė* Majamio universitetas, Jungtinės Amerikos Valstijos (Filosofija 01 H)
Prof. dr. *Mathias Niendorf* Greifswaldo Ernsto Moritzo Arndto universitetas, Vokietija (Istorija 05 H)
Prof. habil. dr. *Zenonas Norkus* Vilniaus universitetas (Sociologija 05 S)
Prof. dr. *Rimvydas Petrauskas* Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Dr. *Darius Staliūnas* Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05 H)
Prof. habil. dr. *Rafał Witkowski* Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas, Lenkija (Istorija 05 H)

Redakcijos adresas:

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius, Lithuania
El. paštas: istorijos.studijos@gmail.com
<http://www.zurnalai.vu.lt/lietuvos-istorijos-studijos>

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų

Indeksuojamas:

Central & Eastern European Academic Source (EBSCOhost);
Historical Abstracts (EBSCOhost);
Humanities International Complete (EBSCOhost);
Humanities International Index (EBSCOhost);
TOC Premier (EBSCOhost);
CEEOL

Leidybą pagal Valstybinės lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programos projektą Nr. S-LIP-19-23 finansavo Lietuvos mokslo taryba

Autorių teisės © 2022 Autoriai. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla.

Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis Kūrybinių bendrijų licencija Priskyrimas, kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Turinys

STRAIPSNIAI

<i>Aleksandra Pister</i> . Muzikos leidiniai – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės magnatų tarptautinės reprezentacijos medija: Jonui Karoliui Chodkevičiui ir Aleksandrui Chodkevičiui dedikuoti leidiniai	8
<i>Eligijus Raila</i> . Tado Daugirdo veikla Varšuvoje (1877–1891 metais): nuo dailininko iki archeologo	30
<i>Monika Šipelytė</i> . Juozas Gabrys Tautų Sąjungos užkulisiuose: politinė veikla.....	43
<i>Adomas Žirlys</i> . Judėjimo simfonija. Kelių eismo taisyklės ir eismo įvykiai Pirmojoje Lietuvos Respublikoje	64
<i>Aistė Petrauskienė</i> . Lietuvos partizaninio karo tema muziejuose sovietmečiu ir atkūrus nepriklausomybę	80
<i>Dovilė Zubavičiūtė</i> . Kairės virsmas dešine: <i>Fluxus</i> judėjimo idėjų perėmimas ir interpretacija Lietuvoje XX amžiaus antroje pusėje.....	96

KLASIKA

<i>Michel de Certeau</i> . Istorija ir struktūra.....	113
---	-----

RECENZIJOS

Algis Povilas Kasperavičius . Lenkų istoriko <i>opus magnum</i> apie Vilniaus universitetą tarpukariu. – Rec.: <i>Zbigniew Opacki</i> , Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie 1919–1939, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2021	127
<i>Tomas Vaiseta</i> . Kaip įamžinti tamsą. – Rec.: <i>Hektoras Vitkus, Vygantas Vareikis, Edvinas Ubis, Justas Stončius</i> , Macikai: atminties vieta Europos pakraštyje, Klaipėda: Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas, 2021	135

APIE DISERTACIJŲ GYNIMĄ

VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJOS FAKULTETE

<i>Dovilė Čypaitė-Gilė</i> . Nuo vaikiško susižavėjimo iki mokslinio tyrimo (apie Šarūnės Sederevičiūtės disertaciją „Fotografija vokiečių okupuotoje Lietuvoje (1941–1944): tarp istorinio šaltinio ir interpretacijų“ ir jos gynimą)	140
<i>Agnė Suchodolskytė</i> . Pasivaikščiojimas po šešių arų sodo sklypelį (apie Mato Šiupšinsko disertaciją „Kolektyvinio sodo fenomeno urbanistinis ir sociokultūrinis aspektai: Sovietinės Lietuvos atvejis“ ir jos gynimą)	144

Contents

ARTICLES

- Aleksandra Pister*. Printed Music as a Medium of International Representation for the Magnates of the Grand Duchy of Lithuania: A Case Study of Music Prints Dedicated to Jan Karol Chodkiewicz and Aleksander Chodkiewicz 8
- Eligijus Raila*. The Activity of Tadas Daugirdas in Warsaw (1877–1891): From a Painter to an Archaeologist 30
- Monika Šipelytė*. Juozas Gabrys and Lithuania at the League of Nations: Political Activity 43
- Adomas Žirlys*. A Symphony of Movement. Road Traffic Rules and Traffic Accidents in the First Republic of Lithuania 64
- Aistė Petrauskienė*. Lithuanian Partisan Warfare in Museums during the Soviet Occupation and after the Restoration of Independence 80
- Dovilė Zubavičiūtė*. Left Transforming into Right: The Adoption and Interpretation of the Ideas of the Fluxus Movement in Lithuania in the Second Half of the 20th Century 96

Classics

- Michel de Certeau*. History and Structure 113

REVIEWS

- Algis Povilas Kasperavičius. *Opus magnum* by Polish Historian on Vilnius University in the Interwar Period. – Rec.: *Zbigniew Opacki*, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie 1919–1939, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2021 127
- Tomas Vaiseta*. How to Commemorate the Darkness. – Rec.: *Hektoras Vitkus, Vygantas Vareikis, Edvinas Ubis, Justas Stončius*, Macikai: atminties vieta Europos pakraštyje, Klaipėda: Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas, 2021 135

ON THESES DEFENDED AT THE FACULTY OF HISTORY OF VILNIUS UNIVERSITY

- Dovilė Čypaitė-Gilė*. From Childish Admiration to Scientific Research (on Šarūnė Sederevičiūtė's Thesis „Photography in German-Occupied Lithuania (1941–1944): Between Historical Source and Interpretations“) 140
- Agnė Suchodolskytė*. A Walk in the Garden Plot of Six Ares (on Matas Šiupšinskas Thesis „Urban and Socio-cultural Aspects of the Collective Garden Phenomenon: The Case of Soviet Lithuania“) 144